

Gullspångs kommun
Kommunstyrelseförvaltningen

Plan mot diskriminering och kränkande behandling 2019

Barn och utbildning samt
Vuxenutbildningen

VISION

Barn och både unga och vuxna elever i Gullspångs kommun påverkar sina liv och bidrar till en hållbar värld

Inledning

Planens syfte är att förtydliga huvudmannens ambition och rutiner i arbetet med att främja likabehandling och förebygga diskriminering och kränkande behandling. Planen ska också vara ett stöd för varje enhet i dess arbete med att upprätta planer och dokumentation.

Planen syftar till att främja barns och elevers rättigheter oavsett kön, könsöverskridande identitet, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder eller ålder, samt förebygga, förhindra och åtgärda trakasserier och annan kränkande behandling (Diskrimineringslag SFS 2008:567).

Deklaration: I Gullspångs kommun utvecklar alla en god självkänsla och ett gott självförtroende!

Vår målsättning:

- Vi har nolltolerans mot alla former av diskriminering och kränkande behandling
- All skolpersonal är tydliga och goda förebilder.
- Alla elever och all skolpersonal ska: Våga se! Våga säga ifrån! Våga bry sig om!
- Varje incident av diskriminering och kränkande behandling skall resultera i en reaktion och dokumentation av ansvarig skolpersonal.
- Att barn och elever med olika funktionsvariationer ska kunna delta i undervisningen på lika villkor.

Vår värdegrund:

- Alla är lika mycket värda.
- Alla behandlar varandra med respekt.
- Alla tilltalar varandra med respekt och ett vårdat språk.
- Alla tar ansvar för sina handlingar.
- Alla visar hänsyn för varandras och verksamhetens ägodelar.

Verksamheternas lokala planer

Utöver denna övergripande plan åligger det varje enhet att i enlighet med lagar, förordning och författning årligen upprätta en lokal plan mot diskriminering och kränkande behandling, handlingsplaner och rutiner för arbetet med att motverka diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Dessa rutiner som syftar till att stärka och förtydliga barn, elever och vuxnas rätt- och skyldigheter bygger på:

- FN:s konvention om barns rättigheter
- Skollagen
- Arbetsmiljölagen
- Socialtjänstlagen

- Diskrimineringslagen
- Brottsbalken

Det gemensamma arbetet bland personal och barn/elever ute på enheterna är avgörande för att upptäcka och förebygga brister i såväl organisationen som den fysiska och den psykosociala arbetsmiljön.

Lagstiftning

FN:s Barnkonvention

”Barnkonventionen har sitt ursprung i principen om den inneboende värdigheten hos alla människor och deras obestridliga rättigheter. Barnkonventionen bygger på perspektivet att barnets bästa alltid ska komma i främsta rummet. Ett barn med funktionsnedsättning har rätt till ett fullvärdigt och anständigt liv och hjälp att delta i samhället på lika villkor.”

Skollagen 2010:800 (1 kap.5§)

”Utbildningen ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor. Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling.”

Skollagen (6 kap.6§)

”Huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever.”

Skollagen (5 kap.3§)

”Utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero”

Läroplan för förskolan (LPFÖ98)

”Förskolan vilar på demokratins grund. Skollagen (2010:800) slår fast att utbildningen i förskolan syftar till att barn ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla barns utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. En viktig uppgift för förskolan är att förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Var och en som verkar inom förskolan ska främja aktningen för varje människas egenvärde och respekten för vår gemensamma miljö. Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan könen samt solidaritet med svaga och utsatta är värden som förskolan ska hålla levande i arbetet med barnen.”

Läroplan för grundskolan, förskoleklass och fritidshem samt grundsärskolan (LGR11)

”Skolväsendet vilar på demokratins grund. Skollagen (2010:800) slår fast att utbildningen inom skolväsendet syftar till att elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Var och en som verkar inom skolan ska också främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö. Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män samt solidaritet med svaga och utsatta är de värden som skolan ska gestalta och förmedla. I överensstämmelse med den etik som förvaltats av kristen tradition och västerländsk

humanism sker detta genom individens fostran till rättskänsla, generositet, tolerans och ansvarstagande. Undervisningen i skolan ska vara icke-konfessionell. Skolans uppgift är att låta varje enskild elev finna sin unika egenart och därigenom kunna delta i samhällslivet genom att ge sitt bästa i ansvarig frihet.”

Förordning om läroplan för vuxenutbildningen (SKOLFS 2012:10)

Grundläggande värden

I skollagen (2010:800) slås det fast att utbildningen inom skolväsendet syftar till att elever ska inhämta och utveckla kunskap och värden. Den ska främja elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Var och en som verkar inom vuxenutbildningen ska också främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö.

Utbildningen ska i överensstämmelse med den etik som förvaltats av kristen tradition och västerländsk humanism gestalta människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män samt solidaritet mellan människor. Undervisningen ska vara icke-konfessionell.

Förståelse och medmännisklighet

Vuxenutbildningen ska främja förståelse för andra människor och förmåga till inlevelse. Ingen ska inom vuxenutbildningen utsättas för diskriminering som har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling. Alla tendenser till diskriminering eller kränkande behandling ska aktivt motverkas. Främlingsfientlighet och intolerans ska bemötas med kunskap, öppen diskussion och aktiva insatser.

Det svenska samhällets internationalisering och den växande rörligheten över nationsgränserna ställer höga krav på människors förmåga att leva med och inse de värden som ligger i en kulturell och etnisk mångfald. För individen är utbildningen oavsett studieform en social och kulturell mötesplats. Förtrogenhet med Sveriges kultur och historia samt det svenska språket ska befastas genom utbildning i vuxenutbildningens olika kurser. Internationella kontakter och utbildningsutbyte med andra länder ska främjas.

Saklighet och allsidighet

Vuxenutbildningen ska vara öppen för skilda uppfattningar och uppmuntra att de förs fram. Den ska framhålla betydelsen av personliga ställningstaganden och ge möjligheter till sådana. Undervisningen ska vara saklig och allsidig. När värderingar redovisas ska det alltid klart framgå vem det är som står för dem.

Alla som verkar inom vuxenutbildningen ska hävda de grundläggande värden som anges i skollagen och i denna läroplan och klart ta avstånd från det som strider mot dem.

Arbetsmiljölagen (AFS 1993:17)

”Skolan ska motarbeta kränkningar och mobbning. Skolan ska ha rutiner för att genast ta hand om den som trots förebyggande insatser blir kränkt eller mobbad. Vid tillbud som inneburit allvarlig fara för liv eller hälsa ska Arbetsmiljöverket underrättas (2§ arbetsmiljöförordningen)”

Likabehandlingsarbetet

Gullspångs kommun ska ha en övergripande plan mot diskriminering och kränkande behandling som uppdateras årligen och syftar till att omfatta samtliga barn, elever och vuxna som studerar i Gullspångs kommun.

Utifrån den övergripande planen ska varje enhet upprätta en plan där man beskriver arbetet med att främja likabehandling och förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling, tillsammans med rutiner för det åtgärdande arbetet (upptäcka, utreda och åtgärda). Detta görs inför varje termin.

Varje enhet ska redovisa uppföljning och analys av föregående års likabehandlingsarbete liksom de åtgärder som ska prioriteras under det kommande läsåret i sin egen kvalitetsrapport och i nämnd/kommunstyrelse. Det bör även ingå en redovisning av hur barn, elever och föräldrar gjorts delaktiga i arbetet och hur planen gjorts känd och förankrats. De centralt framtagna riktlinjerna omfattar verksamheter för samtliga barn, elever och vuxna som studerar i Gullspångs kommun.

Verksamhetschefens ansvar

- Att kontinuerligt följa upp, utvärdera och utarbeta den övergripande planen och det övergripande likabehandlingsarbetet i kommunen.
- Att regelbundet redovisa en sammanställning över anmälda kränkningar för barn, utbildning och kulturnämnden respektive kommunstyrelsen. I denna redovisning bör även ingå insatta åtgärder och uppföljning i respektive ärende.
- Att leda respektive ledningsgrupp/personal i likabehandlingsarbetet.
- Att utreda ärenden då rektor kränkt elev eller personal.
- Att ge möjlighet till kompetensutveckling i frågeställningar som rör likabehandlingsarbete.

Rektors ansvar

- Att upprätta en plan inför varje läsår, för enhetens likabehandlingsarbete, där det också tydligt framgår hur kommunikation ska ske mellan rektor, personal, barn/elever och vårdnadshavare.
- Att till respektive nämnd redovisa en årlig kartläggning och analys utifrån lagens diskrimineringsgrunder.
- Att till respektive nämnd redovisa en årlig utvärdering och analys av förbättringsområden i skolans/förskolans lokala plan.
- Att till respektive nämnd redovisa hur skolan arbetar förebyggande för att främja barn och elevers lika rättigheter och förhindra diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling och att medvetandegöra alla som arbetar på enheten om att de har ett ansvar i det förebyggande arbetet.
- Att till respektive nämnd redovisa hur skolan arbetar för att upptäcka kränkande behandling och att alla som arbetar på enheten har ansvar för att agera vid misstanke om kränkningar och trakasserier.
- Att till respektive nämnd redovisa hur skolan utreder och åtgärdar kränkande behandling. Rektor ansvarar för beslut om åtgärder.

- Att redovisa hur skolan dokumenterar händelser och åtgärder. Rektor är dessutom ansvarig för att upptäcka och analysera mönster utifrån de händelser som sker på respektive enhet.
- Att utreda ärenden då personal kränkt elev.
- Att regelbundet anmäla inträffade kränkningar till verksamhetschef.

Personals ansvar:

Som personal är du skyldig att:

- aktivt arbeta med och ta ansvar för likabehandlingsfrågorna enligt intentionerna i den årliga planen.
- reflektera och ifrågasätta de normer och värderingar som förmedlas genom eget och andras förhållningssätt.
- se till att åtgärder vidtas och dokumenteras om barn/elever upplever sig kränkta eller diskriminerade
- skyndsamt anmäla inträffade kränkningar i dokumentationssystemet Draftit. När anmälan är gjord går direkt ärendet vidare till respektive rektor eller förskolechef.

Förälders/vårdnadshavares ansvar:

- Som förälder/vårdnadshavare har du ansvar för att läsa information som skickas hem och tillsammans med barnet/eleven diskutera innehållet och uppmana ditt barn att följa innehållet i denna.

Elevens ansvar:

- Att genom klassråd/elevråd delta i utarbetandet av planen för likabehandlingsarbetet på respektive enhet.
- Att rätta sig efter planens regler.
- Att uppvisa ett gott förhållningssätt mot barn/elever och vuxna som främjar en god anda och inläringsmiljö.
- Att alltid vända dig till någon personal vid kännedom om trakasserier, kränkningar eller diskriminering

Förankring:

Den övergripande planen mot diskriminering och kränkande behandling ska finnas med som en grund i verksamheternas likabehandlingsarbete. Detta arbete ska diskuteras regelbundet i personalgrupper, barn/elev/vuxenstuderandegruppen, föräldragruppen, ledningsgruppen för barn och utbildning. När ny personal anställs ska vederbörande direkt få information av rektor om såväl de centrala riktlinjerna som enheternas lokala planer.

Anmälan från personal till förskolechef/rektor:

Personal anmäler till förskolechef/rektor direkt när kränkning har skett. Detta görs genom elektronisk anmälan i Draftit.

Anmälan från förskolechef/rektor till verksamhetschef:

Detta sker automatiskt i systemet Draftit, och verksamhetschef ska godkänna de åtgärder som är insatta innan ärendet avslutas. Verksamhetschef kan dessutom skicka tillbaka ärendet

till rektor eller förskolechef om man gör bedömningen att det saknas åtgärder, eller att ärendet behöver hanteras på annat sätt.

I Gullspång har vi två verksamhetschefer för utbildning; verksamhetschef för barn, utbildning och kultur och verksamhetschef för vuxenutbildningen.

När personal är inblandad:

När personal kränker ett barn/elev ska detta omedelbart anmälas till den som företräder huvudmannen. I dessa fall är det verksamhetschef för barn, utbildning och kultur samt verksamhetschef för vuxenutbildningen. Huvudmannen avgör hur det enskilda fallet ska hanteras men varje form av kränkning betraktas som allvarlig och hanteras som ett arbetsrättsligt ärende.

Utgångspunkt

En viktig utgångspunkt är den individuella upplevelsen och att den som uppger att hen blivit kränkt, alltid måste tas på allvar.

April 2019

Maria Andersson
Verksamhetschef Barn och utbildning

Mikael Fransson
Verksamhetschef Vuxenutbildningen